

Затверджую
Голова Вченої ради ФПДО
Декан ФПДО
Доц. О.Є.Січкоріз
«__»_____2015р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
(циклу спеціалізації в інтернатурі)
з спеціальності **УРОЛОГІЯ**

розроблена на підставі типового навчального плану та програми спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації зі спеціальності **"УРОЛОГІЯ"**

Затверджено
На методичній нараді кафедри
"28"_08_2015 р
протокол №1 від _____
Завідувач кафедри
Проф., д. мед. н. Борис Ю.Б.

_____(підпис)

Затверджено
На профільній методичній
комісії ФПДО
"__"_____2015 р.
протокол №3 від _____
Декан ФПДО
Доц., к. мед. н. Січкоріз О.Є.

_____(підпис)

Робоча навчальна програма (циклу спеціалізації в інтернатурі) з спеціальності урологія розроблена колективом кафедри урології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького на основі типового навчального плану та програми спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації зі спеціальності "Урологія" складеної співробітниками кафедри урології Національної медичної Академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.

Рецензенти:

Готь І.М.- професор кафедри хірургічної стоматології ЛНМУ
Пшик С.С.- професор, завідувач кафедри неврології ЛНМУ

Склад робочої групи

Шеремета Р.З. – доцент кафедри урології Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького.

Боржієвський О.А. – доцент кафедри урології Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького.

Личковський О.Є. – доцент кафедри урології Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького.

Пасічник С.М.- доцент кафедри урології ЛНМУ імені Данила Галицького.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інтернатура (первинна спеціалізація) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста з певного фаху. Основною метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки лікарів-інтернів у їх професійній готовності до самостійної лікарської роботи.

Інтернатура проводиться у формі очно-заочного навчання на кафедрах вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації і закладів післядипломної освіти та стажування в базових установах охорони здоров'я. Підготовка в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі типового навчального плану і програми інтернатури.

Основним завданням інтернатури з урології є вдосконалення професійних навичок з основних розділів, вивчення клініки та діагностики урологічних захворювань, методів консервативного та оперативного лікування.

Згідно з наказом МОЗ України №621 від 21.11.2005 р. "Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2005 р. за №81": "Про затвердження переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів." типовим навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за фахом "Урологія" протягом дворічного періоду (22 місяців) інтернатури передбачено: 10 місяців навчання на кафедрі урології та суміжних кафедрах (1560 год.) і 12 місяців стажування на базі стажування (1872 год.).

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Роки навчання	місяці											
	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
перший	Б	К	К	К	К	К	К	Б	Б	Б	Б	В
другий	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	К	В

Примітка :

Б - стажування на базі

К - навчання на кафедрі

В - відпустка

Початок навчання в інтернатурі з урології з 1 серпня.

Графіком навчального процесу в інтернатурі з урології передбачено:

- серпень (1 місяць) - навчання на базі стажування;
- вересень-лютий (6 місяців) - навчання на кафедрі;
- березень-лютий; (11 місяців) - навчання на базі стажування;
- березень-червень (4 місяці) - навчання на кафедрі.

Навчання на кафедрі передбачає надання лікарям-інтернам теоретичних знань з усіх розділів урології (курси 1-16) та суміжних (курси 17-22) і додаткових (курси 1-8) програм.

Лекційний курс включає сучасну інформацію про основні урологічні захворювання, методи їх діагностики та лікування хворих. Тому відвідування лекцій, а також активна участь в семінарських заняттях є обов'язковим. Крім того, лікарі-інтерни, готують реферати за найбільш актуальними питаннями урології.

Після кожного курсу програми здійснюється контроль знань шляхом проведення комп'ютерного тестування та здачі заліків (за рахунок годин семінарських занять).

Практична підготовка на кафедрі спрямована на придбання практичних навиків в діагностиці урологічних захворювань, консервативному та оперативному лікуванні хворих, надання їм необхідної допомоги в невідкладних станах, що досягається систематичною роботою під керівництвом викладачів в цистоскопічному, рентгенологічному кабінетах, в перев'язочній, курацією хворих, участю в обходах, асистенцією на операціях, чергуванням в клініці.

В разі необхідності в процесі навчання на кафедрі можливі зміни в розподілі годин теоретичної та практичної підготовки в межах 20% загального об'єму учбового часу. Навчання лікарів-інтернів на базах стажування-це практично робота інтерна в якості лікаря відділення під керівництвом відповідального за стажування і проводиться згідно навчального плану, яким передбачено всі види лікарської діяльності з метою придбання і вдосконалення навиків діагностики і лікування урологічних захворювань.

Статус лікаря-інтерна у відділенні.

В адміністративному відношенні лікар-інтерн підпорядковується керівництву базової лікувально-профілактичної установи. На нього повністю поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку, права та пільги, що встановлені для медичних працівників даної установи. Під час проходження інтернатури, при здійсненні функцій лікаря він володіє правами і несе відповідальність за свої дії на рівні з іншими лікарями.

Відповідно з існуючим положенням про інтернатуру, лікар-інтерн повинен самостійно забезпечувати діагностичний та лікувальний процес під керівництвом викладача (в клініці) або безпосереднього керівника (на базі стажування). Необхідно звернути особливу увагу на зміст, що вкладається в розуміння "самостійно". В точному розумінні лікар-інтерн не може працювати самостійно, оскільки при його обмеженій компетентності неможливо надати усю повноту вирішення складних клінічних, організаційних чи деонтологічних завдань. Виходячи із сказаного, під поняттям "самостійність" необхідно розуміти тільки максимально можливу самостійність, яка, однак, повинна контролюватися викладачем, або керівником стажування.

За весь період спеціалізації в інтернатурі лікар-інтерн повинен оволодіти певним переліком практичних навичок і оперативних втручань. В даному переліку передбачено три рівні засвоєння матеріалу: 1-й рівень (+)- ознайомлення з даним питанням; 2-й (++)- уміння застосовувати набуті знання і навички при курації хворих, виконувати найбільш типові операції чи їх окремі етапи; 3-й (+++)- уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички в обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих.

Після 6 місяців навчання на кафедрі з лікарями-інтернами проводиться річний підсумковий контроль знань і умінь. По закінченні інтернатури проводиться заключна атестація на визначення знань і умінь з присвоєнням кваліфікації лікаря-спеціаліста за спеціальністю "Урологія" у встановленому МОЗ України порядку з врученням сертифікату.

ПРОГРАМА ІНТЕРНАТУРИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ " У Р О Л О Г І Я "

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарю спеціалісту-урологу для самостійної роботи з наданням кваліфікованої урологічної допомоги хворим і потерпілим.

Програму побудовано за системою блоків. Основними блоками є 16 курсів програми. Курс - відповідно самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом теоретичну інформацію з певної галузі урології або суміжних і додаткових дисциплін. Курси розбито на розділи. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси і розділи закодовано. За суміжними програмами включено курси 17-22 -анестезіологія, трансфузіологія, опіки, медрадіологія, клінічна фармакологія, клінічна імунологія, фтизіатрія.

Курси 1-8 (додаткові дисципліни) надають інформацію з питань військово - медичної підготовки, військово - спеціальної підготовки, СНІДу і вірусних гепатитів, радіаційної медицини, особливо небезпечних інфекцій, медицини катастроф, етики і деонтології, медичної психології, трансплантології. Заняття за суміжними і додатковими програмами проводяться на відповідних кафедрах.

Код курсу і розділу	Назва курсу , розділу
1	2

Курс 01

Медично-соціальні та епідеміологічні питання в урології

01.01 Стан урологічної захворюваності: рівень та структура урологічної захворюваності, рівень та структура урологічної смертності та інвалідності, номенклатура захворюваності та смертності.

01.02 Організація урологічної спеціалізованої допомоги населенню нормативи вимог щодо ліжок, амбулаторних прийомів, кадрів; оснащеність амбулаторних кабінетів, урологічних відділень (ЦРЛ, міської, обласної лікарні, урологічних центрів); об'єми діагностичних та лікувальних заходів в залежності від рівня урологічного лікувального закладу.

01.03 Профілактика та метапрофілактика в урології.

01.04 Реабілітація в урології : поетапна та централізована диспансерізація, найближчі та віддалені наслідки лікування хворих.

Курс 02

Клінічна фізіологія органів сечостатевої системи

02.01 Функціональна морфологія нирок, що забезпечує внутрішньониркові процеси, і функція нирок. Теорії сечоутворення.

02.02 Клінічна фізіологія верхніх сечових шляхів.

02.03 Клінічна фізіологія сечового міхура та сечівника.

02.04 Клінічна фізіологія статевих органів чоловіків.

Курс 03

Діагностика урологічних захворювань

03.01 Анамнез і фізикальні методи обстеження урологічних хворих (Пальпація, перкусія, аускультация, діафаноскопія, урофлоуметрія)

03.02 Лабораторні методи дослідження. (Загально-клінічні, біохімічні, бактеріологічні; функціональні та геморенальні проби)

03.03 Урорентгенологія: оглядова урографія, екскреторна урографія та її модифікації, висхідна уретеропієлографія, висхідна та нисхідна цистографія, висхідна уретроцистографія, мікційна цисто уретрографія, везикуло- та простатографія, R-комп'ютерна томографія. Рентген-телевізійна урографія. Профілактика і лікування ускладнень рентгенологічних методів дослідження.

03.04 Рентген - судинні дослідження (трансфеморальна селективна ниркова ангиографія за Сельдінгером). Лімфографія.

03.05 Урологічний інструментарій: катетери, бужі, цистоскопи, уретроскопи, електрорезектори, уретеролітоекстрактори, цистолітотриптори, евакуатори, голки для біопсії.

03.06 інструментальні методи дослідження: катетеризація сечового міхура, бужування сечівника, цистоскопія, уретроскопія, хромоцистоскопія; катетеризація сечоводів, цистоманометрія, сфінктерометрія, біопсія. Профілактика та лікування ускладнень інструментальних досліджень.

03.07 Апаратні методи дослідження: сонографія, термографія, реографія, електроміографія, магніто-ядерно-резонансна томографія.

Курс 04

Загальні методи консервативного лікування урологічних хворих

04.01 Раціональне антибактеріальне лікування: клінічна характеристика антибактеріальних препаратів, показання та протипоказання до призначення антибіотиків в урології та нефрології; побічні реакції, ускладнення, їх профілактика та лікування.

04.02 Фізіотерапія в урології: показання та протипоказання, апаратура і методики.

04.03 Голкорексфлексотерапія в урології.

04.04 Лікувальна фізкультура в урології.

04.05 Дієтичні рекомендації урологічним хворим.

04.06 Санаторно - курортне лікування урологічних хворих.

Курс 05

Аномалії сечостатевих органів.

05.01 Ембріогенез сечостатевих органів.

05.02 Аномалії нирок та верхніх сечових шляхів: класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування. Прогноз.

05.03 Аномалії сечового міхура: клінічні прояви, діагностика, лікування.

05.04 Аномалії сечівника: класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування. Прогноз.

05.05 Аномалії статевого пруття: клінічні прояви, діагностика, лікування.

05.06 Аномалії яєчка: класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування.

05.07 Аномалії простати, сім'яних пухирців: клінічні прояви, діагностика, лікування. Прогноз.

05.08 Нефроптоз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Прогноз.

05.09 Природжений гідронефроз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

05.10 Варикоцеле та варикооваріум: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Прогноз.

05.11 Аномалії судин нирок: клінічні прояви, діагностика, лікування. Прогноз.

Курс 06

Неспецифічні запальні захворювання органів сечостатевої системи

06.01 Гострий пієлонефрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Ускладнення. Особливості клінічного перебігу у вагітних, дітей, літніх людей та хворих на цукровий діабет. Уросепсис, бактеріємічний (бактеріотоксичний) шок.

06.02 Хронічний пієлонефрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, методи лікування. Ускладнення та наслідки хронічного пієлонефриту

06.03 Гострий та хронічний паранефрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

06.04 Позаочеревинний фіброз (хвороба Ормонда): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

06.05 Гострий та хронічний цистит, цисталгія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

06.06 Гострий та хронічний уретрит, уретро-окуло-синовіальний синдром (хвороба Рейтера): етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

06.07 Фіброзно-пластична індурація статевого прутня (хвороба Пейроні): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Парауретрит. Калікуліт.

06.08 Гострий та хронічний орхоепідидиміт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

06.09 Гострий та хронічний кавернит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Наслідки.

06.10 Гострий та хронічний простатит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Ускладнення, наслідки.

06.11 Гострий та хронічний везикуліт (сперматоцистит): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

06.12 Бешиха (erisipilas) калитки: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

06.13 Гангрена Фурньє: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

06.14 Гострий куперит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Ускладнення і наслідки.

Курс 07

Сечокам'яна хвороба (С К Х)

07.01 Сучасні погляди на етіологію та патогенез сечокам'яної хвороби

07.02 Каміні нирок та сечоводів: клінічні прояви, діагностика, лікування. Ускладнення, їх діагностика та лікування

07.03 Каміні сечового міхура: клінічні прояви, діагностика, лікування.

07.04 Каміні сечівника: клінічні прояви, діагностика, лікування.

07.05 Каміні передміхурової залози: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

Курс 08

Фтизіурологія

08.01 Етіологія та патогенез туберкульозного ураження органів сечостатевої системи. Класифікація.

08.02 Туберкульоз нирок та сечоводів: клінічні прояви, діагностика, консервативне та хірургічне лікування

08.03 Туберкульоз сечового міхура: клінічні прояви, діагностика, лікування.

08.04 Туберкульозний простатит, везикуліт: клінічні прояви, діагностика, лікування.

08.05 Туберкульозний орхоепідідиміт: клінічні прояви, діагностика, лікування.

Курс 09

Ушкодження органів сечостатевої системи.

09.01 Ушкодження нирок: механізм, класифікація, клініка, діагностика, консервативне та хірургічне лікування. Ускладнення.

09.02 Ушкодження сечоводів: механізм, класифікація, клініка, діагностика, консервативне та хірургічне лікування.

09.03 Ушкодження сечового міхура : механізм, класифікація, клініка, діагностика, консервативне та хірургічне лікування. Оптимальне дренування тазової клітковини.

09.04 Ушкодження органів калитки: механізм, класифікація, клініка, діагностика, консервативне та хірургічне лікування.

09.05 Ушкодження статевого прутня та сечівника: механізм, класифікація, клініка, діагностика, консервативне та хірургічне лікування. Наслідки.

Курс 10

Уроонкологія.

10.01 Пухлини нирок: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

10.02 Пухлини ниркових мисочок та сечоводів: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

10.03 Пухлини надниркової залози: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

10.04 Пухлини сечового міхура: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

10.05 Доброякісна гіперплазія передміхурової залози: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, показання до консервативного та хірургічного лікування.

10.06 Рак передміхурової залози: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

10.07 Пухлини сечівника: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

10.08 Пухлини статевого прутня: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

10.09 Пухлини сім'яних пухирців: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

10.10 Пухлини яєчка та його додатка: етіологія, патогенез, діагностика, лікування.

Курс 11 **Урогінекологія.**

11.01 Цистит та пієлонефрит вагітних: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Показання до хірургічного лікування, до переривання вагітності.

11.02 Ушкодження сечівника в акушерстві та оперативній гінекології: клініка, діагностика, лікування.

11.03 Ушкодження сечового міхура в акушерстві та оперативній гінекології: класифікація, клініка, діагностика, лікування.

11.04 Ушкодження сечоводу в акушерстві та оперативній гінекології: класифікація, клініка, діагностика, лікування.

11.05 Сечівниково-піхв"яні нориці : клініка, діагностика, лікування.

11.06 Міхурово - піхв"яні нориці : класифікація, клініка, діагностика, лікування.

11.07 Сечоводо - піхв"яні нориці : класифікація, клініка, діагностика, лікування.

11.08 Нетримання сечі у жінок : етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

Курс 12 **Андрологія та сексопатологія**

12.01 Чоловічий клімакс: класифікація, клініка, діагностика, лікування патологічних прояв.

12.02 Безплідність у чоловіків : етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

12.03 Статеві розлади у чоловіків: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Профілактика. Сексуальне виховання юнацтва.

Курс 13 **Оперативна урологія**

(знеболювання, оперативні доступи, питання гемостазу та дренивання, післяопераційне лікування)

13.01 Люмботомія

13.02 Задня піелотомія, піелостомія.

13.03 Передня піелотомія, піелостомія.

13.04 Субкортикальна піелотомія, піелостомія, калікотомія, калікостомія

13.05 Декапсуляція нирки.

13.06 Нефростомія.

13.07 Резекція нирки.

13.08 Ушивання розривів нирки.

- 13.09 Видалення кіст нирки (ігніпунтура)
- 13.10 Кавернотомія та кавернектомія
- 13.11 Нефропексія
- 13.12 Пластика мисково-сечовідного сегменту
- 13.13 Звичайна нефректомія
- 18.3 Субкапсулярна нефректомія
- 13.15 Розтин карбункулу нирки
- 13.16 Розтин та дронування гнійного паранефриту, вскриття та дронування флегмон позаочеревинного простору
- 13.17 Уретеролітотомія в верхній ділянці сечоводу
- 13.18 Уретеролітотомія в середній ділянці сечоводу
- 13.19 Уретеролітотомія в нижній ділянці сечоводу
- 13.20 Уретероліз
- 13.21 Уретероцистонеостомія
- 13.22 Уретеросігмостомія
- 13.23 Операція Боарі
- 13.24 Уретерокутанеостомія
- 13.25 Надлонна капілярна пункція сечового міхура
- 13.26 Троакарна цистостомія
- 13.27 Звичайна епіцистостомія
- 13.28 Ушивання розривів сечового міхура
- 13.29 Резекція сечового міхура
- 13.30 Циркулярна резекція шийки сечового міхура
- 13.31 Аденомектомія
- 13.32 Простатектомія
- 13.33 Дивертикулектомія
- 13.34 Розтин або видалення уретероцеле
- 13.35 Кишкова пластика сечового міхура
- 13.36 Дронування тазової клітковини за Буяльським-Мак Уортером
- 13.37 Внутрішня та зовнішня уретротомія
- 13.38 Видалення клапанів та папілом сечівника
- 13.39 Пластика стриктур уретри
- 13.40 Пластика нориць уретри
- 13.41 Видалення навколоуретральних кіст
- 13.42 Пластика сечівника при гіпо- та епіспадії
- 13.43 Циркумцизія
- 13.44 Розтин парафімозного кільця
- 13.45 Ушивання ран статевого прутня
- 13.46 Емаскуляція
- 13.47 Сафено-кавернозний анастомоз
- 13.48 Орхопексія
- 13.49 Операція Іванисевича
- 13.50 Операція Бергмана-Вінкельмана
- 13.51 Резекція додатку яєчка
- 13.52 Епідидимектомія
- 13.53 Енуклеація яєчка

- 13.54 Орхоепідидимектомія
- 13.55 Пластика сім"япроводу при його непрохідності.Вазорезекція
- 13.56 Трансректальна пункційна біопсія передміхурової залози
- 13.57 Везикулектомія
- 13.58 Вскриття та дронування абцесу простати

Курс 14

Питання нефрології

14.01 Гостра ниркова недостатність: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Методи позаниркового очищення крові (гострий гемодіаліз, гемосорбція, плазмофорез). Показання, протипоказання, ускладнення.

14.02 Хронічна ниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Питання трансплантації нирки.

14.03 Нефрогенна гіпертонія : реноваскулярна, вазоренальна, змішані форми; етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

Курс 15

Військово-спеціальна підготовка

- 23.01 Закриті травми органів сечостатевої системи
- 23.02 Вогнепальні ураження органів сечостатевої системи
- 23.03 Сіндром тривалого розчавлювання
- 23.04 Травматична хвороба і травматичний шок
- 23.05 Сучасна ранева хвороба і вогнепальна рана
- 23.06 Опіковий шок
- 23.07 Комбіновані ушкодження органів позачеревинного простору

Курс 16

Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря

Суміжні дисципліни

Курс 17

Анестезіологія (18 год.)

- 15.01 Серцево - легенева реанімація в урології.
- 15.02 Принципи інтесивної терапії в урології.

Курс 18

Клінічна фармакологія (6 год.)

- 19.01 Особливості фармакокінетики та фармакодинаміки медикоментозних препаратів в урології
- 19.02 Медикоментозне лікування та фітотерапія хворих на запальні захворювання органів сечостатевої системи
- 19.03 Медикоментозне лікування та фітотерапія хворих на сечо -

кам"яну хворобу

Курс 18

Мед радіологія (6 год)

- 18.01 Радіоізотопна ренографія
- 18.02 Радіоізотопна нефросцинтиграфія в урології.
- 18.3 Радіоізотопне визначення кількості залишкової сечі.

Курс 20

Трансфузіологія (6 год)

- 16.01 Переливання крові та її препаратів
- 16.02 Гемокоагуляція
- 16.03 Гемопротектори в урології
- 16.04 Постгеморагічні синдроми в урології

Курс 21

Опіки (14 год)

- 17.01 Інфекційно-алергічні ускладнення нирок при септико-токсемії
- 17.02 Зміни та порушення функції нирок в різні періоди опікового шоку
- 17.03 Профілактика та лікування гострої ниркової недостатності

Додаткові програми

Курс 1

Військово - медична підготовка

Курс 2

**Організація невідкладної медичної допомоги
при надзвичайних ситуаціях (14 год)**

Курс 3

СНІД і вірусні гепатити (6 год)

Курс 4

Радіаційна медицина (6 год)

Курс 5

Особливо небезпечні інфекції (21 год)

Курс 6

Клінічна імунологія (12 год)

Курс 7

Фтизіатрія (12 год)

Курс 8

Медична інформатика (12 год)

Курс 9

Медична психологія
Курс 10
Імунопрофілактика

Навчальний план підготовки лікарів-інтернів
за спеціальністю "УРОЛОГІЯ"
на кафедрі урології та суміжних кафедрах
(очна частина інтернатури)
Тривалість - 10 місяців (1560 годин)

код курсу	назва курсу	кількість годин				
		лекції	практичні	семінари	самост. Робота	разом
01	Медично-соціальні та епідеміологічні питання в урології	2	6	2	4	14
02	Клінічна фізіологія органів сечостатевої системи	2	12	2	10	26
03	Діагностика урологічних захворювань	4	80	6	50	140
04	Загальні методи консервативного лікування урологічних хворих	4	28	4	40	76
05	Аномалії сечостатевих органів	4	28	6	30	68
06	Неспецифічні запальні захворювання органів сечостатевої системи	6	60	6	40	112
07	Сечокам'яна хвороба (С К Х)	8	60	6	42	116
08	Фтизіоурологія	4	28	4	10	46
09	Ушкодження органів сечостатевої системи	6	60	4	20	90
10	Уроонкологія	6	64	6	20	96
11	Урогінекологія	2	28	2	20	52
12	Андрологія та сексопатологія	4	28	4	20	56
13	Оперативна урологія	6	86	6	57	155
14	Питання нефрології	4	28	5	20	57
15	Військово - спеціальна підготовка	2	26	4	20	52
16	Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря	2	-	4	2	8
	Основи експертизи стійкої та тимчасової непрацездатності	2	14	4	16	36
	Військово-медична підготовка	2	14	4	16	36
	Базовий контроль знань					
	Підсумковий річний контроль знань					

	Конференції					
	Іспит					
	Разом	70	650	79	437	1236
	<u>Суміжні дисципліни</u>					
1	Медична інформатика					6
2	Нетрадиційна медицина					16
3	Ендоскопія					40
4	Медицина катастроф					8
5	Радіаційна медицина					8
6	Анастезіологія та реанімація					24
7	Клінічна імунологія					16
8	Особливо небезпечні інфекції					8
9	Невідкладні стани в терапії					40
10	Невідкладні стани в акушерстві та гінекології					24
11	Невідкладні стани в хірургії					24
12	Невідкладні стани в педіатрії					40
13	Протидія насильству в сім'ї					8
14	Туберкульоз					8
15	ВІЛ інфекція, вірусні гепатити					8
16	Трансплантологія					8
17	Клінічна фармакологія					8
18	Трансфузіологія					8
19	Основи медичної стандартизації					12
20	Фармакологія					2
21	Медичне право					8
	Разом					324
	ВСЬОГО					1560

Підготовка лікарів - інтернів на базах стажування

Підготовка лікарів-інтернів на базах стажування досягається шляхом систематичної та активної участі молодих лікарів в діагностичній і лікувальній роботі, обходах, клінічних розборах, інших видах практичної діяльності відділення.

Лікар-інтерн повинен здійснювати діагностично-лікувальний процес у прикріплених за ним хворих (4-5 пацієнтів). У вказаних хворих лікар-інтерн виконує увесь обсяг діагностичних досліджень та лікувальних заходів на правах лікуючого лікаря. Він зобов'язаний приймати участь у додаткових дослідженнях, що проводяться цим хворим (рентгенологічних, ендоскопічних, лабораторних тощо) і лікувальних маніпуляціях.

Керівник повинен приділяти особливу увагу підбору хворих, зокрема, з урахуванням ознайомлення інтерна з їх патологією, тематика якої підлягає вивченню в даний період проходження інтернатури, його можливості самостійно виконувати необхідні діагностичні та лікувальні маніпуляції. Однак, інтерну не слід обмежуватись роботою тільки з закріпленими за ним хворими. Він повинен знати всіх пацієнтів у відділенні, бути ознайомленим з динамікою захворювання та лікування важких хворих, з затрудненнями в діагностиці, незалежно від того, хто є їх лікуючим лікарем. Для підвищення активності інтерна у їх лікуванні необхідно доручати виконання різноманітних маніпуляцій, надавати допомогу в організації додаткових досліджень, стежити за виконанням відповідальних призначень. Особливо необхідно підкреслити, що обмеження діяльності інтерна до рамок прикріплених за ним хворих - груба помилка навчання в інтернатурі.

**Навчальний план підготовки лікарів-інтернів
за спеціальністю "УРОЛОГІЯ" на базі стажування
(заочна частина інтернатури)
Тривалість - 12 місяців (1872 годин)**

№ п\п	Види роботи	Кількість годин
1.	Курація хворих (4 - 5 щоденно)	452
2.	Участь в обходах хворих керуючого навчанням та само-стійні обходи	152
3.	Ендоскопічні дослідження	62
4.	R - урологічні дослідження	62
5.	Робота в кабінеті УЗД	42
6.	Робота у перев'язочній	42
7.	Чергування по швидкій медичній допомозі поряд з відповідальним лікарем	250
8.	Участь в клінічних обговореннях хворих перед операціями, на ранкових конференціях , консилиумах	158
9.	Участь в патанатомічних конференціях	14
10.	Участь в операціях у ролі асистента. Самостійне виконання операцій , передбачених програмою навчання	232
11.	Робота в поліклініці, викликах до хворих додому, участь в консультаціях	172
12.	Самостійна робота з літературою за фахом	80
13.	Підготовка 9 рефератів за пропонованою керівником стажування тематикою	140
14.	Контроль і оцінка теоретичних знань - семінар або співбесіда з керівником стажування	16
15.	Контроль і оцінка керівником стажування практичних навиків лікаря - інтерна	постійно
	РАЗОМ	1872

Перелік практичних навичок, діагностичних та лікувальних маніпуляцій, якими повинен оволодіти лікар-інтерн за фахом “Урологія”.

П Е Р Е Л І К
практичних навичок, якими повинен володіти
лікар-уролог після закінчення інтернатури

N п/п	Назва	ступінь оволодіння
1	2	3
01	Анамнез урологічних хворих	+++
02	Огляд урологічного хворого (пальпація органів сечової та статеві системи, нирок у 2-х положеннях, сечового міхура, органів калитки, простати)	+++
03	Оцінка загальних аналізів сечі, крові секрету простати, еякуляту	+++
04	Оцінка результатів біохімічних досліджень крові, функціональних ниркових тестів	+++
05	Катетеризація сечового міхура у чоловіків та жінок еластичним катетером	+++
06	Фіксування постійного катетера у чоловіків та жінок	+++
07	Промивання та інстиляції сечового міхура	+++
08	Катетеризація сечового міхура у чоловіків та жінок металевим катетером	++
09	Збирання сечі для бактеріологічних досліджень	+++
10	Техніка масажу простати	+++
11	Одержування секрету простати для досліджень	+++
12	Бужування уретри	++
13	Користування евакуатором при гемотампонаді	

сечового міхура	+
14 Хромоскопія та оцінка її результатів	+++
15 Оглядова цистоскопія та оцінка її результатів	+++
16 Хромоцистоскопія та оцінка її результатів	+++
17 Передня уретроскопія та оцінка її результатів	+++
18 Тотальна уретроскопія та оцінка її результатів	++
19 Промивання та інстиляції уретри	+++
20 Катетеризація сечоводів	+++
21 Промивання ниркових мисочок через сечовідний катетер, введення контрастної речовини в ниркову мисочку для виконання ретроградної уретеропієлографії	++
22 Ендоуретральна біопсія	+
23 Припалення сім'яного горбика	+
24 Ендовезікальна біопсія	+
25 Ендовезікальна діатермокоагуляція малих папілом сечового міхура	+
26 Ендовезікальна електроінцизія сечовідного отвору	+
27 Виконання висхідної уретро- та уретроцистографії, трактовка одержаної інформації	++
28 Оцінка оглядової урографії	+++
29 Показання та протипоказання до екскреторної урографії та її модифікацій	+++
30 Розрахунок дози контрастної речовини для екскреторної урографії	+++
31 Профілактика ускладнень та лікарська допомога при екскреторній урографії	+++
32 Оцінка даних екскреторної урографії	+++

33	Оцінка даних низхідної мікційної цистоуретрографії	+++
34	Оцінка даних висхідної уретеропієлографії	+++
35	Оцінка даних УЗД нирок, сечового міхура і простати	+++
36	Оцінка даних R- комп'ютерної томографії нирок	++
37	Оцінка даних магніто-резонансної томографії нирок	++
38	Оцінка даних термограм нирок	++
39	Оцінка даних RRG	+++
40	Оцінка даних нефроангіосцитіграм	++
41	Належне і в повному обсязі оформлення медичної документації в стаціонарі і поліклініці	+++
42	Реоренографія	+
43	Реотестикулографія	+
44	Блокада сім'яного канатика за Лорін-Епштейном	+++
45	Трансректальна пункційна біопсія простати	+
46	Низхідна везикулографія	++
47	Простатографія	+
48	Цистоманометрія	+
49	Урофлоуметрія	+++

Перелік

оперативних втручань, якими повинен володіти

лікар - уролог після закінчення інтернатури

N п/п	Назва	Ступінь оволодіння
01	Операція Бергмана	+++
02	Операція Вінкельмана	+++
03	Циркумцизія	+++
04	Розширення крайньої плоті та звільнення голівки статевого прутня від сінехій	++

05	Резекція додатку яєчка або його видалення	++
06	Видалення кіст уретри у жінок	+
07	Видалення кіст голівки додатку яєчка	++
08	Видалення кіст сім'яного канатику	++
09	Вправлення голівки статевого прутня при парафімозі	++
10	Розтин парафімозного кільця	++
11	Оперативний достиг до нирки за Федоровим	++
12	Троакарна цистостомія	+++
13	Звичайна епіцистостомія	+++
14	Дренування клітковини тазу за Буяльським-Мак-Уортером	+
15	Задня піелотомія	++
16	Задня піелостомія	++
17	Розтин та дренування гнійників та флегмон позачеревинного простору	++
18	Декапсуляція нирки	++
19	Операція Іванисевича	+++
20	Накладання первинних швів на свіжий розрив висячої частини уретри	++
21	Ушивання розриву яєчка	++
22	Орхоепідидимектомія	+
23	Асистенція під час нефректомії	+++
24	Асистенція під час простатектомії	+++
25	Уретеролітостомія в верхній ділянці сечоводу	++
26	Уретеролітостомія в середній ділянці сечоводу	++
27	Уретеролітостомія в нижній ділянці сечоводу	+
28	Уретеролітоекстракція	+
29	Нефропексія за методикою кафедри	+
30	Трансуретральна резекція простати	+
31	Уретро-везіко-цервіко-пубопексія за Александровим	+
32	Дивертикулектомія сечового міхура	+
33	Ушивання розривів нирки	++
34	Ушивання розривів сечового міхура	++
35	Парціальна резекція нирки	+
36	Циркулярна резекція шийки сечового міхура	+
37	Резекція сечового міхура	+
38	Пластика мисочково-сечоводного сегменту за Хайнес-Андерсеном	+
39	Уретеро-цистонеостомія	+
40	Видалення солітарних кіст нирок (ігніпунктура)	+
41	Вскриття та дренування абцесів простати	++
42	Вскриття корбункулу нирки	+
43	Меатотомія	+++
44	Пластика вуздечки статевого прутня	+++
45	Екскохлеація яєчка	++
46	Пластика при норицях уретри	++
47	Орхопексія	+

48	Вазорезекція	+++
49	Пластика уретри при гіпоспадії за Дюплеєм	+
50	Уретерокутанеостомія	+
51	Нефростомія	+
52	Пластика міхурово-піхв"яних нориць	+
53	Пластика сечоводо-піхв"яних нориць	+
54	Накладання суспензорія	+++
55	Перевязки хворих після операції на нирках, сечовому міхурі, зовнішніх статевих органів	+++

(++) - вміти виконувати.
(+++) - володіти практичними навичками та самостійно застосовувати

Освітньо - кваліфікаційна характеристика лікаря спеціаліста - уролога

Лікар - уролог повинен знати:

- основи законодавства по охороні здоров'я та директивні документи, що визначають діяльність органів охорони здоров'я;
- загальні питання організації на Україні хірургічної та урологічної допомоги дорослим та дітям, організацію роботи швидкої допомоги дорослому та дитячому населенню; організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями;
- організація, обладнання та оснащення урологічного кабінету поліклініки, інструментарій та оснащення операційній для урологічних операцій, оснащення діалізаційного блоку;
- топографічну анатомію передньої черевної стінки та черевної порожнини, позаочеревинного простору, тазу, вікову анатомію в основних вікових групах;
- основні питання нормальної та патологічної фізіології при урологічній патології в основних вікових групах, взаємозв'язок функціональних систем організму та рівні їх регуляції;
- причини виникнення патологічних процесів в організмі, механізми їх розвинення та клінічні прояви;
- основи водно-електролітного обміну, кислотно-лужний стан, можливі типи їх порушення та принципи лікування в різних вікових групах;
- патофізіологію травматизму та крововтрати, профілактику та терапію шоку та крововтрати; патофізіологію раньового процесу і гнійного процесу;
- фізіологію та патофізіологію сечоутворення і сечовиділення, склад нормальної сечі та можливі її зміни;
- фізіологію та патофізіологію зсідуючої системи крові, показання та протипоказання до переливання крові та її компонентів;
- загальні та функціональні методи обстеження хворих в урології, питання асептики та антисептики в урології;

- принципи та методи знеболення і в урології в основних вікових групах; питання інтенсивної терапії і реанімації в урології;
- клінічну симптоматику основних урологічних захворювань в різних вікових групах, їх профілактику, діагностику та лікування;
- основи сексології;
- клінічну андрологію;
- клінічну симптоматику пограничних станів в урології і в захворювання, що сприяють вторинний вплив на функцію сечостатевої системи;
- показання та протипоказання до спеціальних методів дослідження: (рентгенологічних, радіоізотопних, ультразвукових та ін.)
- принципи підготовки хворих до операції і принципи ведення післяопераційного періоду;
- принципи медикаментозної терапії урологічних захворювань, сучасні лікарські засоби, механізм дії, дози, протипоказання до застосування; ускладнення та їх профілактика;
- застосування фізіотерапії та лікувальної фізкультури у урологічних хворих, показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування
- основи раціонального харчування, принципи дієтотерапії у урологічних хворих, в першу чергу при передопераційній підготовці та в післяопераційному періоду;
- обладнання операційних палат та палат інтенсивної терапії, техніка безпеки при роботі з апаратурою;
- питання організації та діяльності медичної служби цивільної оборони.

Лікар - уролог повинен вміти :

- отримати вичерпну інформацію про захворювання від хворого або оточуючих його родичів чи на основі аналізу медичної документації, що мається в розпорядженні;
- застосувати об'єктивні методи обстеження хворого, що визначають загальні та специфічні ознаки урологічного захворювання, особливо в тих випадках, коли потрібна невідкладна допомога або інтенсивна терапія;
- встановити попередній діагноз основного та супровідного захворювання, їх ускладнень;
- оцінити важкість стану хворого, причину цього стану, вжити необхідних засобів для виведення хворого з цього стану; визначити об'єм реанімаційних заходів;
- надати необхідну невідкладну допомогу (штучне дихання, масаж серця, іммобілізацію кінцівки при переломах, зупинку кровотечі, перев'язку та тампонаду рани, промивання шлунку при отруєнні, катетеризацію сечового міхура при гострій затримці сечі, невідкладну трахеостомію при асфіксії)
- визначити необхідність та послідовність спеціальних методів дослідження (лабораторних, інструментальних, рентгенологічних, радіоізотопних, функціональних та ін.), виконати їх і дати правильну їх оцінку;
- визначити показання до госпіталізації, організувати її у відповідності зі станом хворого;

- провести диференційну діагностику основних урологічних захворювань в різних вікових групах, обґрунтувати клінічний діагноз;
- обґрунтувати схему, план і тактику ведення хворих, показання та протипоказання до операції;
- розробити план підготовки хворого до невідкладної та планової операції, визначити ступінь порушення гомеостазу, здійснити підготовку всіх функціональних систем організму хворого до операції;
- визначити групу крові та виконати внутрішньовенне переливання крові або внутрішньоартеріальне нагнітання крові, виявити можливі трансфузійні ускладнення і при їх виникненні провести боротьбу з ними;
- обґрунтувати найбільш доцільну техніку операції при даному хірургічному захворюванні та виконати її в необхідному обсязі;
- обґрунтувати методику знеболення і при необхідності виконати її (крім методів, що потребують участь лікаря-анестезіолога);
- розробити схему післяопераційного ведення хворого і профілактики післяопераційних ускладнень, призначити необхідну медикаментозну терапію;
- оформити всю необхідну документацію;
- проводити диспансеризацію та оцінювати її ефективність;
- вміти діагностувати та надати необхідну допомогу при наступних захворюваннях та станах: травматичний шок, гостра крововтрата, рани та раньова інфекція, гостра серцева та дихальна недостатність, гострий токсикоз, включаючи синдром тривалого розчалування;

Лікар - уролог повинен володіти наступними маніпуляціями та технікою операцій :

- катетеризацією сечового міхура у чоловіків та жінок еластичним та металевим катетерами;
- катетеризацією сечоводів;
- ендовезикальною діатермією кровоточивих малих папілом сечового міхура
- накладення первинних швів на розрив всячої частини сечівника;
- невідкладної хірургічної ревізії органів калитки, а при необхідності - методиками видалення додатку яєчка, накладення швів на розрив яєчка, або орхоепідидимектомії;
- епіцістостомія;
- ушивання розривів сечового міхура;
- пункційної капілярної пункції сечового міхура;
- вправлення голівки статевого прутня при парафімозі;
- розтину парафімозного кільця;
- вскриття та дренивання абсцесів та флегмон позаочеревинної клітковини;
- декапсуляція нирки;
- нефростомії;
- вскриття та дренивання абсцесів простати;
- ушивання розривів нирки;

- меатотомії;
- вправлення вивиху кавернозних тіл статевого прутня;
- новокаїнової блокади сім'яного канатику за Лорін-Епштейном;
- технікою проведення планових операцій при водянці оболонки яєчка, варікоцеле, видалення папілом зовнішнього отвору сечівника у жінок, циркулізації, френулопластики, епіцистостомії, резекції додатку яєчка, епідидимектомії.

Список літератури:

1. Айвазян А.В.с соавт. Пороки развития почек и мочеточников".М.,1988
2. Бабуния Р.И.с соавт. Компьютерная томография в клинической диагностике. М., 1995
3. Возіанов О.Ф. Урологія. Підручник. К., "Вища школа", 1993
4. Возіанов А.Ф. Герминативные опухоли яичка. К., 1991
5. Возіанов А.Ф.с соавт. Пузырно-и урогенитальные свищи у женщин. К., 1991
6. Возіанов О.Ф.з спів. Сексологія і андрологія. К., "Вища школа", 1997
7. Васильев А.В.(под ред) Внелегочный туберкулез. С.-Петербург., 2000
8. Веденко Б.Г Гостра кровотеча в урології., Вінниця, 1999
9. Веденко Б.Г(під ред) Посібник з невідкладної урології для лікарів швидкої медичної допомоги., Вінниця, 1999
10. Гаспарян А.М. Очерки по истории отечественной урологии. М., 1997
11. Голигорский С.Д. Очерки урологической семиотики и диагностики Изд. IV, Кишинев., 1971
12. Демидов В.А с соав. Ультразвуковая диагностика в уронефрологии. М., 1998
13. Дзюрак В.С.з спів. Статева функція у хворих на доброякісну гіперплазію передміхурової залози до і після простатектомії.- "Збірник наукових праць співробітників КМАПО ім.П.Л.Шупика"; Вип. 7, книга 2; К., 1998, с.39 - 42
14. Дзюрак В.С.з спів. Оцінка копулятивної і репродуктивної функції хворих з гострим неспецифічним епідидимітом у видаленні терміни після оперативного лікування. - "Збірник наукових праць співробітників КМАПО ім.П.Л.Шупика"; Вип. 7, книга 2; К., 1998, с.43 - 47
15. Дзюрак В.С.з спіавт. Застосування цитратної суміші "Блемарен" у комплексному лікуванні сечокам'яного нефролітазу. "Урологія", 1999, 1, с.29-31
16. Дзюрак В.С.с соавт. Частота и особенности клинического течения острого гнойного пиелонефрита.- Збірник наукових праць співробітників КМАПО ім.П.Л.Шупика. Вип. 11, кн.2, Київ, 2002, с.606-609.
17. Дзюрак В.С.з спіавт. "Тести з урології". Збірник питань та тестових завдань для лікарів-інтернів та курсантів циклу спеціалізації за фахом "Урологія", Київ, 2002
18. Есипенко Б.Е. Физиологическое действие минеральной воды "Нафтуса". К., 1998

19. Жила В.В. с соавт. "Неотложные состояния в урологии." Скорая и неотложная медицинская помощь", под ред. И.С.Зозули и С.Чекмана.К., "Здоров"я" 2002,с.255-288.
20. Клара С. Почки и гемостаз в норме и при патологии. М.,1987
21. Краснопольский В.И. Генитальные свищи. М., "Медпресс", 2001
22. Крикун А.С. Этиологические и патогенетические основы нефролитиаза. Краснодар.,1997
23. Лопаткин Н.А. Руководство по клинической урологии. Т. 1-3 М.,1998,
24. Лопаткин Н.А.с соав. Оперативная урология. Л.,1986
25. Люлько А.В.(под ред) Неотложная урология и нефрология. К., "Здоров"я",1998
26. Люлько А.В.с соавт. Атлас - руководство по урологии. К., "Вища школа ", 1990
27. Люлько А.В.с соавт. Атлас операций на органах мочеполовой системы. М.,1972
28. Мавров И. Половые болезни. "АСТ-Пресс", К-М.,1994
29. Мазаник Н.А. Искусство общения с больными. М.,1991
30. Мартов А.Г. с соавт. Руководство по трансуретральной эндоскопической электрорезекции доброкачественной гиперплазии простаты. М., "Природа-Х",1997
31. Наточин Ю.В. Основы физиологии почек. Л.,1982
32. Осипов с соавт. Неотложная урология. С.-Петербург., 1999
33. Пак-Колоха Д.Л. Трудный диагноз в урологии. М., "Медицина"1997
34. Переверзев А.С. Аденома предстательной железы. К.,1998

35. Переверзев А.С. Клиническая урогинекология. Х., "Факт",2000
36. Перушков А.И. Варикоцеле и некоторые вопросы мужского бесплодия. К., "Спутник-1",2002
37. Петленко В.П.с соавт.Мудрость взаимности. Л.,1989
38. Русаков В.И.с соавт. Хирургия мочеиспускательного канала. М., 1991
39. Савченко Н.Е.с соавт.Нехирургические методы лечения доброкачественной гиперплазии простаты.,Минск,1998
40. Сергеев П.В. Рентгеноконтрастные вещества. М.,1980
41. Стаховський Є.О. Оперативне лікування ортостатичного уретероцеле. "Клінічна хірургія",1996,1
42. Чухриенко Д.П.с соав.Атлас урогинекологических операций. М., 1981

Орієнтовний тематичний план семінарів, що проводяться на базах стажування, для лікарів-інтернів за фахом “Урологія”.

1. Клінічна анатомія сечостатевих органів.
2. Клінічна фізіологія сечовидільної системи.
3. Симптоматика урологічних захворювань.
4. Рентгенологічні методи діагностики в урології.
5. УЗД в урології.
6. Радіологічні методи дослідження в урології.
7. Лабораторна діагностика в урології.
8. Інструментальні методи дослідження в урології.
9. Неспецифічні запальні захворювання органів сечостатевої системи.
10. Туберкульоз органів сечостатевої системи.
11. Пухлини нирок та сечоводів.
12. Пухлини сечового міхура.
13. Пухлини передміхурової залози та уретри.
14. Пухлини зовнішніх статевих органів.
15. Сечокам'яна хвороба.
16. Травма нирок та сечоводів.
17. Травма сечового міхура.
18. Травма уретри.
19. Травма зовнішніх статевих органів.
20. Ургентна урологія.
21. Поліклінічний прийом.